

JAARVERSLAG 2017

Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1.	Visie van de stichting	4
1.2.	Doelen	4
2.	Activiteiten Stichting 2017	6
2.1.	Faciliteren nestkasten	6
2.2.	RC-dagen Culemborg voor STONE	6
2.3.	Op weg helpen nieuwe werkgroepen	6
2.4.	Markten	8
2.5.	Geven van lezingen	8
2.6.	Excursie	9
2.7.	NL-doet – 11 maart 2017	10
2.8.	2 jaarlijkse Landelijke uilendag in Meppel	10
2.9.	Ladderkeuring	10
2.10.	Bestuursvergaderingen	11
2.11.	Samenstellen educatief pakket	11
2.12.	Vergaderingen STONE	12
2.13.	In Beeld – Dagblad van het Noorden	14
3.	Broedresultaten 2016 (terugblik)	15
3.1.	Seizoen 2016	15
3.2.	Broedgevallen	15
4.	Broedseizoen 2017	16
4.1.	Inleiding	16
4.2.	Territoria 2017	16
4.3.	Broedgevallen 2017	17
5.	Langjarige resultaten werkgroepen	21
6.	Vooruitblik	22

1. Inleiding

Drie jaar Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe in de huidige samenstelling en het gaat de goede kant op. Nieuwe werkgroepen worden opgestart en de stichting krijgt steeds meer naamsbekendheid. We timmeren aan de weg, maar kunnen dat niet alleen. Alleen door de inzet van alle werkgroepen in de provincie is het mogelijk om de steenuilen te beschermen. En bescherming hebben ze nodig. Zo verdwijnen steeds meer oude schuurtjes en gaan holle bomen tegen de vlakte. Door het ophangen van nestkasten weet de steenuil in Drenthe te overleven en dit jaar zelfs uit te breiden in aantallen. De huidige populatie van Drenthe wordt op 150 tot 200 broedparen geschat. Daarvan hebben de werkgroepen maar liefst 110 broedparen in beeld. Als je kijkt ten opzichte van Overijssel en Gelderland is dit maar een heel klein deel en 110 broedparen op de bijna 8000 broedparen landelijk is nog geen 1,5%. Toch zijn wij trots op onze steenuilen in Drenthe en wel even trots op de werkgroepen die zich jaar in, jaar uit inzetten voor de bescherming van deze prachtige soort. Het kleinste uiltje van het land lacht ons toe en met deze inzet zijn wij ervan overtuigd dat er nog mooie dingen kunnen gebeuren in Drenthe.

Vanuit de stichting is het een bewogen jaar geweest met vele activiteiten t.b.v. de steenuil en de bekendheid van de Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe. In dit verslag nemen we u mee in het wel en wee van de steenuilen, werkgroepen en stichting in het afgelopen jaar 2017.

Veel leesplezier namens het bestuur:

Erwin Bruulsema – voorzitter en coördinator

Okko Vos – Penningmeester

Jan ter Stege – Secretaris

Foto: Marcel Renard

1.1. Visie van de stichting

De Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe is gericht op het informeren, adviseren en faciliteren van de werkgroepen. Daarnaast zal de werkgroep een coördinerende functie hebben, waarbij vooral ook verslaglegging een onderdeel is. Hierbij te denken aan jaarverslag, territoria-overzichten en broedoverzichten. Tevens zal de Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe fungeren als het aanspreekpunt voor STONE in Drenthe.

Aansluitend op het bovenstaande: De stichting is dus geen opdrachtgever. Het vrijwilligerswerk geschiedt vaak onder de vlag van een vereniging zoals: Het Stroomdal, Vliegvlug Meppel, Vogelwacht Uffelte e.o., IVN, KNNV, Natuurvereniging Zuidwolde etc... of op persoonlijke titel.

1.2. Doelen

We hebben als stichting een aantal doelen die in het vorige jaarverslag vermeld stonden behaald. Een aantal van deze doelen blijven ook staan voor de komende jaren, omdat deze elk jaar van belang zijn. De doelen van afgelopen jaar waren:

- ✓ **Voldoende gelden binnenhalen om de werkgroep levend te houden.**
In 2017 hebben we evenals in 2016 een waarderingssubsidie van de provincie gekregen van €1500,-. Het grootste deel hiervan is besteed aan nestkasten. Een kleiner deel voor vaste lasten zoals: website, kosten rekening bank en een deel aan promotiedoeleinden, zoals een banner en beachflag om te gebruiken tijdens open dagen en markten. Naast de waarderingssubsidie van de Provincie Drenthe is er d.m.v. het geven van lezingen en het staan op markten geld opgehaald. Tevens hebben we enkele particuliere en zakelijke donaties ontvangen.
- ✓ **Gelden binnenhalen om de werkgroepen in de provincie te faciliteren.**
We hebben het jaar 2017 veel nestkasten weten te faciliteren aan de werkgroepen. Dit is ook het hoofddoel van de stichting.
- ✓ **Goed contact met en tussen de werkgroepen in de provincie (mail – telefoon).**
Via de mail is er regelmatig contact geweest met de coördinatoren. Meestal met een goede respons. Tevens weten de coördinatoren van de werkgroepen ons steeds beter te vinden als ze materialen nodig hebben, zoals: nestkasten, folders, boekjes e.d. Indien hier verbeterpunten in zijn dan horen we het graag.
- × **Het organiseren van een jaarlijkse bijeenkomst voor de coördinatoren in de provincie.**
Helaas is het dit jaar niet gelukt om dit gezamenlijk met de kerkuilenwerkgroep Drenthe te organiseren. Voor het komende jaar willen we dit wel weer organiseren.
- ✓ **Duidelijke overzichten bijhouden en maken van de resultaten binnen de provincie.**
In dit jaarverslag proberen we u op een overzichtelijke manier inzicht te geven in de ontwikkelingen en resultaten m.b.t. de steenuilen in Drenthe.

- ✓ Het Noordelijke steenuilengebied in de provincie te koppelen aan het Zuid-Westelijke steenuilengebied door het stimuleren van natuurwerkgroepen om zich in te zetten voor de steenuilen.

Het Noordelijke steenuilengebied van Drenthe is gekoppeld aan het Zuidwestelijke deel door dit jaar 2 nieuwe werkgroepen. In het gebied Smilde, Bovensmilde, Veenhuizen worden inmiddels nestkasten opgehangen door een groep vrijwilligers die verbonden zijn aan de Groene Stap in Bovensmilde en in het gebied Geeuwenbrug, Hoogersmilde zullen in de komende tijd nestkasten opgehangen gaan worden om de brug richting het noorden van de provincie te slaan. Echter zitten we met een groot gat in het noorden. Het gebied dat in het verleden door Martijn Snijder werd gecontroleerd is vrijgekomen. Martijn is gestopt met de bescherming van de uilen. We bedanken hem voor zijn jarenlange inzet voor de steenuilen in het gebied rondom Eelde. Indien er werkgroepen bereid zijn daarin te springen en een nieuwe route op te zetten dan juichen we dat van harte toe.

Voor de komende jaren zullen we de volgende doelen nastreven:

- Gelden binnenhalen om de werkgroep gezond te houden.
- Gelden binnenhalen om de werkgroepen in de provincie te faciliteren.
- Goed contact met en tussen de werkgroepen in de provincie (mail – telefoon).
- Begeleiden van nieuwe werkgroepen.
- Het jaarlijks organiseren van een bijeenkomst voor de coördinatoren in de provincie.
- Duidelijke overzichten maken van de resultaten binnen de provincie.
- Jaarlijks een jaarverslag maken en verspreiden.
- Continuïteit waarborgen in de gebieden die gecontroleerd worden. Dus meedenken zodra er een coördinator stopt.
- Up-to-date houden van de website www.steenuilendrenthe.nl en Facebook www.facebook.com/stichtingsteenuilenwerkgroep en Twitter www.twitter.com/SteenuilDR
- De e-mails gericht aan info@steenuilendrenthe.nl binnen een week voorzien van respons.

Foto gemaakt in het steenuilen-gebied van de Vogelwacht Uffelte e.o. door Okko Vos. Op de foto een jonge steenuil die al vliegvlug is en de boom waar de nestkast in zit gebruikt als rustplaats. Het jong is hier tussen de 30 en 50 dagen oud.

2. Activiteiten Stichting 2017

In het jaar 2017 hebben we als stichting niet stil gezeten. We hebben markten bezocht met de kraam, nestkasten gefaciliteerd, een actie ondernomen en werkgroepen opgestart. Hieronder meer.

2.1. Faciliteren nestkasten

Dit jaar hebben we weer een aantal werkgroepen in Drenthe weten te voorzien van nestkasten. 34 nestkasten werden aan de verschillende werkgroepen beschikbaar gesteld door de provinciale werkgroep. Circa 24 nestkasten werden ingekocht en 10 kwamen uit een gebied waar geen werkgroep meer actief was. Deze 10 nestkasten zijn omgebouwd tot het nieuwste model en vervolgens weer uitgezet bij de werkgroepen. Ook de verenigingen die een steenuilenwerkgroep onder zicht hebben, zoals bijvoorbeeld de Vogelwacht Uffelte e.o. hebben nestkasten ingekocht voor de werkgroepen, dus het absolute aantal nieuwe nestkasten in de provincie ligt beduidend hoger. Alle nieuw opgestarte werkgroepen hebben voor de start in ieder geval 5 nestkasten ontvangen. We willen echter wel een beroep doen op de werkgroepen om zelf ook te kijken naar middelen om aan nestkasten te komen.

2.2. RC-dagen Culemborg voor STONE

Op 4 februari 2017 en 16 september 2017 waren dit jaar de overlegmomenten tussen de RC's (Regiocoördinatoren) van de provincies en het bestuur van STONE (Steenuilenwerkgroep Nederland). Op deze dagen staat het uitwisselen van onderzoeksresultaten, afstemmen van aanpakken, ontmoeten, meedenken en leren van elkaar centraal. Zeer nuttige bijeenkomsten die indirect voor de werkgroepen in de provincie weer van belang kunnen zijn. Ook worden de provinciale werkgroepen tijdens deze bijeenkomsten voorzien van de nieuwste boekjes, folder en flyers m.b.t. de steenuilen of beschermingsproducten voor de steenuilen, zoals de steenuil veilige drinkbakken. Dit jaar stond ook het belang van registreren centraal. Registreren van broedgegevens en territoria ten behoeve van onderzoeksdoeleinden.

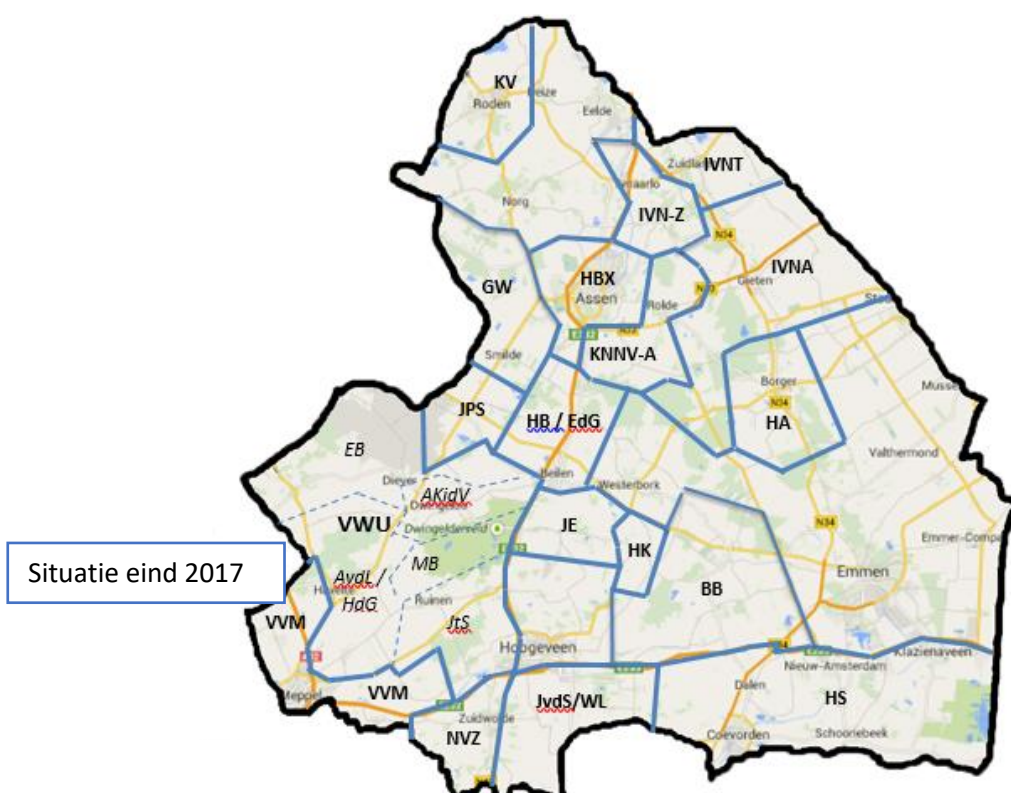
2.3. Op weg helpen nieuwe werkgroepen

Naast de werkgroepen die hierboven al genoemd zijn voor het verbinden van Noord Drenthe met Zuidwest Drenthe hebben we ook rondom Borger een nieuwe werkgroep. Deze is echter nog startende. Hans Asjes zal hier een route op gaan zetten met vrijwilligers en onder begeleiding van vrijwilligers van de Vogelwacht Uffelte e.o..

Inmiddels is ook bij Assen Henk Boxma enthousiast geworden om nestkasten op te gaan hangen voor de steenuilen. Naast de kerkuilen gaan we ervoor dat er ook een mooie populatie steenuilen komt rondom Assen, waar ook het KNNV-Assen onder leiding van Nico Rommes al aardig aan de weg timmert t.b.v. de steenuilen.

Wim Peters van het IVN in Zuidlaren heeft aangegeven actief nestkasten op te willen hangen in de kop van Drenthe (Yde, Gasteren, Anloo). Wij ondersteunen dit initiatief en in overleg met de omliggende werkgroepen is een deel van dat gebied heringedeeld om aan de wensen van de werkgroepen te voldoen.

Helaas zijn er ook een aantal plaatsen vacant. Zo heeft John Rozema aangegeven te stoppen in het gebied rondom Gees, Oosterhesselen. De heren onder leiding van Bert Bos, die hier actief voor de kerkuilen bezig zijn, hebben het gebied geadopteerd en gaan hier ook nestkasten voor de steenuilen ophangen.

2.4. Markten

Vanuit de stichting hebben we met een aantal vrijwilligers van verschillende werkgroepen op een markten gestaan met een kraam met steenuilen-producten. De aanwezigheid van de stichting is er vooral op gericht om meer bekendheid te genereren, donaties binnen te halen, voorlichting en educatief. Aan de volgende markten/activiteiten hebben we deelgenomen:

- Stiggeltiesdag Zuidwolde (Samenwerking met Natuurvereniging Zuidwolde)
 - 22 april 2017
- Duurzaamheidscentrum Assen (Samenwerking met Henk Boxma – Assen)
 - 7 mei 2017
- Open dag Fûgelhelling Ureterp
 - 20 mei 2017
- Oogstdag Lhee/Dwingeloo (Samenwerking met Vogelwacht Uffelte e.o.)
 - 12 augustus 2017
- Jaarmarkt Wateren
 - 15 augustus 2017
- Open dag Glas Dierengeneeskunde Diever
 - 7 oktober 2017

2.5. Geven van lezingen

Ook dit jaar hebben we vanuit de stichting een aantal lezingen mogen verzorgen. Voor deze lezingen worden we benaderd door verschillende werkgroepen en organisaties in de provincie en zelfs daarbuiten.

- Bezoekerscentrum Drents-Friese Wold – IVN (2 uur)
 - 7 januari 2017
- Volièrevereniging Oosterwolde (1 uur)
 - 15 februari 2017

- IVN Emmen (2 uur)
 - 1 maart 2017
- Ouderenvereniging Klijndijk (2 uur)
 - 22 maart 2017
- Open dag Glas Dierengeneeskunde Diever (30 min.)
 - 7 oktober 2017

2.6. Excursie

Onder leiding van enkele vrijwilligers van de Vogelwacht Uffelte e.o. is er een excursie geweest met de Junior Rangers van het IVN. Hierbij werden nesten bezocht van de steenuil, kerkuil en torenvalk. De circa 10 kinderen in de leeftijd 12 tot 16 jaar waren zeer geïnteresseerd en met z'n allen hebben we een mooie middag gehad. Na afloop was er wat te drinken en een koek voor eenieder en kregen de kinderen allemaal twee boekjes over uilen mee naar huis.

2.7. NL-doet – 11 maart 2017

Op 11 maart 2017 hebben we in samenwerking met de Vogelwacht Uffelte e.o. (VWU) (www.vogelwachtuffelte.nl) een doe-dag georganiseerd tijdens NL-doet. Hier kwamen buiten onze eigen vrijwilligers nog 10 externen af die deze dag hun handen flink uit de mouwen hebben gestoken. Er werden in totaal 18 nestkasten gebruiksklaar gemaakt. Van bouwpakket tot alles er op en er aan. Tevens was er een goed verzorgde lunch (mogelijk gemaakt door enkele vrijwilligers van de VWU) en een excursie door steenuilengebied Ansen onder leiding van Jan ter Stege en Erwin Bruulsema. Een prachtige dag met een mooi resultaat. 9 nestkasten voor de VWU en 9 nestkasten voor de Stichting. Tevens heeft deze dag ons nog mooie PR opgeleverd in het programma ROEG van RTV Drenthe en een aantal vrijwilligers voor de VWU.

2.8. 2 jaarlijkse Landelijke uilendag in Meppel

Jan ter Stege is, samen met enkele vrijwilligers uit Drenthe, op 7 oktober jl. naar de twee jaarlijkse landelijke uilendag geweest in Meppel. Het betreft een dag met lezingen over de verschillende uilen in Nederland en wordt altijd goed bezocht.

2.9. Ladderkeuring

Ook dit jaar heeft de jaarlijkse ladderkeuring van Landschapsbeheer Drenthe plaatsgevonden. Deze keuring is gratis voor o.a. de steenuilenwerkgroepen. Vanuit de stichting adviseren wij dan ook om hier gebruik van te maken. Zodra wij voor 2018 de datum weer binnen hebben mailen we die weer door, zodat alle werkgroepen hier gebruik van kunnen maken.

2.10. Bestuursvergaderingen

Het bestuur van de stichting is dit jaar vier keer bij elkaar geweest om dingen af te stemmen en verder op poten te zetten. Het gaat hierbij vooral om financiële zaken en logistiek. Enkele punten die aan de orde zijn geweest zijn:

- NL-doet
- Aanvragen subsidie
- Nestkasten types en afmetingen
- Nieuwe werkgroepen begeleiding
- Promotie en markten
- Lezingen
- Website, Facebook en Twitter
- In Beeld – DvhN
- Veiligheid en verzekeringen
- Samenwerking met kerkuilenwerkgroep Drenthe
- Nestkaarten

2.11. Samenstellen educatief pakket

Voor de stichting zijn we bezig langzaam maar zeker een educatief pakket samen te stellen. Deze is te gebruiken door de steenuilenwerkgroepen in de provincie voor lessen op scholen, markten, evenementen en lezingen. Tot dusver heeft het educatief pakket de volgende samenstelling:

- Spandoek (foto steenuil met logo)
- Spandoek (foto steenuil + logo + website)
- Beachflag
- Event Dome (Partytent koepelvorm)

- Folders Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe
- Donatiekaartjes
- Boeken inkijkexemplaren
- Boekjes voor kinderen
- Opgezette Steenuil
- Opgezette Kerkuil
- Braakballen en pluizenbehouders
- Presentatiebakken voor de folders (prachtig gemaakt door Patrick Boers, één van de vrijwilligers van Vogelwacht Uffelte e.o.)
- 2 biertafels met 4 banken

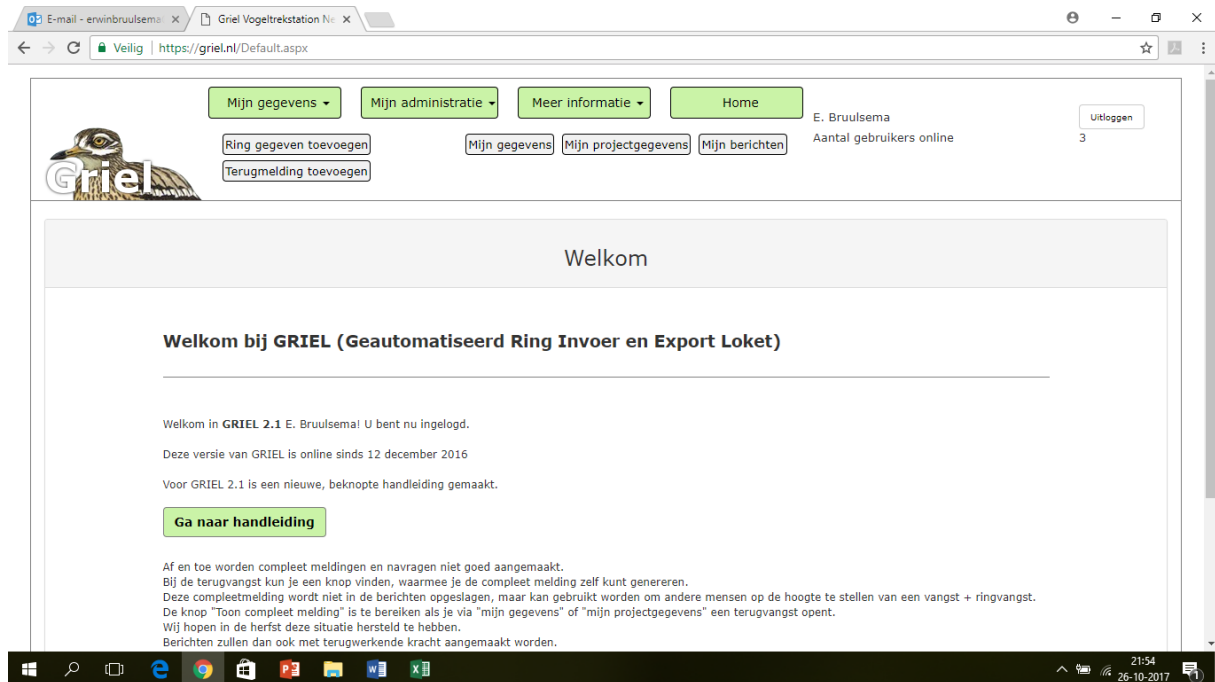

2.12. Vergaderingen STONE

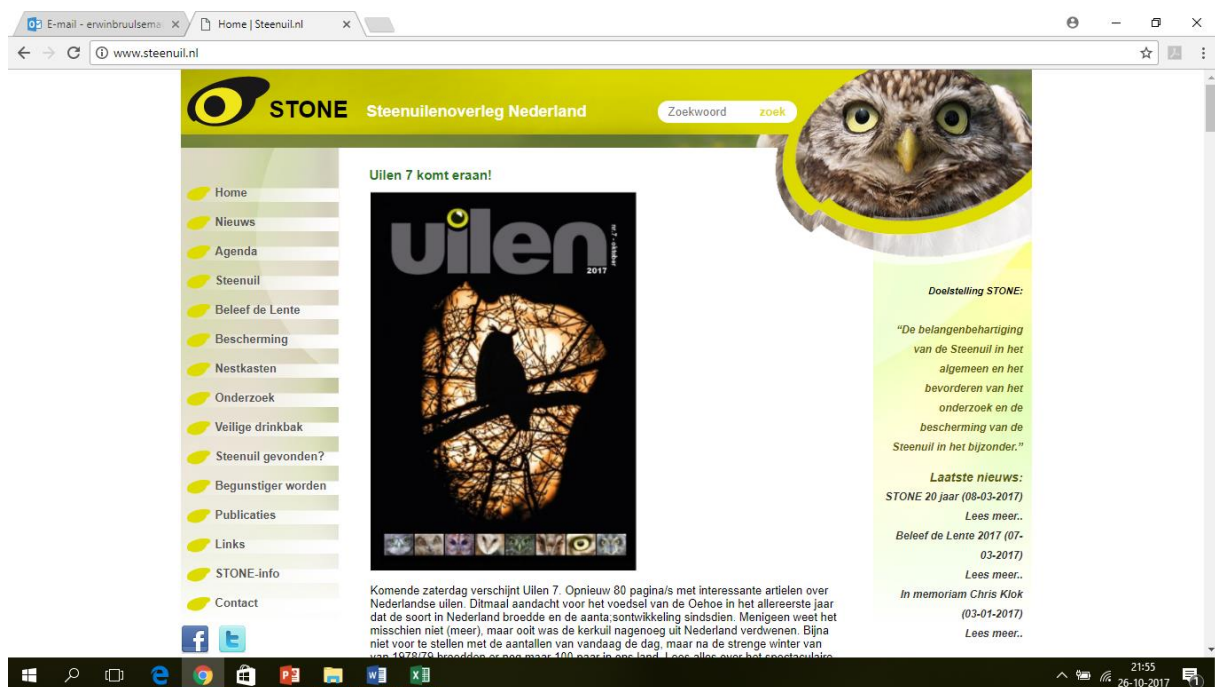
Elk jaar wordt er een vergadering gehouden met de coördinatoren van de verschillende Provincies. Deze STONE-vergadering wordt in Culemborg gehouden en hier wordt afgestemd, ontmoet en uitgewisseld. Onder andere nieuwe onderzoeken worden besproken, maar ook praktische zaken als delen van informatie van nestlocaties e.d. In het voorjaar is er besloten om deze vergadering tweemaal per jaar te houden om het bestuur van STONE zo te kunnen ontlasten in hun werkzaamheden. Dit door met de provinciale coördinatoren werkgroepjes op te kunnen richten om zo projectmatig dingen op te pakken. Dit jaar heeft Erwin (provinciale coördinator) dus twee keer deelgenomen aan deze vergadering in Culemborg. Punten die hier o.a. besproken zijn, zijn:

- Broedvogelatlas: aantallenschatting per provincie (Drenthe 150 – 200 broedparen)
- Rondje rond de provincies – resultaten en bijzonderheden broedseizoen

- Idee om een nieuw boekje “Erfvogels rondom de steenuil” uit te brengen ter vervanging van “Steenuiltje”, omdat die bijna op is.
- Invoer gegevens in Nestkaarten en Griel
- Delen van gegevens met externe bureaus voor onderzoek
- Leeftijdsbepaling bij steenuilen.

Screenprint van www.griel.nl/: De site om ringnummers in te voeren en terug te melden.

Screenprint van www.steenuil.nl de site van STONE.

Gedurende het jaar ontstond het initiatief om het Dagblad van het Noorden (DvhN) te benaderen om in samenwerking met onze stichting een "In Beeld" pagina voor in de krant te maken. Na een mail naar het DvhN is dit initiatief opgepakt en is er in samenwerking met onze stichting een pagina opgesteld. We zijn erg blij met dit stukje PR, maar nog meer met de aandacht die er is voor de schitterende steenuil.

IN BEELD

Kleintje met karakter

Het aantal steenuilen in Nederland is de laatste 50 jaar sterk verminderd. Met name het een-tonige karakter van het platteland heeft tot vermindering van het aantal nestgelegenheden geleid. Houtwallen, oude schuren en boomgaarden hebben plaats gemaakt voor woongebied of industrieterrein. Vrijwilligers verenigd in werkgroepen zijn actief om de populatie in Nederland in stand te houden. Een kennismaking met Nederlands kleinste uil.

JANNEKE VAN DER HEIDE

Steenuil

- Latijn: *Athene noctua*
- Engels: Little owl
- Familie: uilen
- Gewicht: 200 gram
- Rode Lijst: kwetsbaar

Voedsel

Op het menu staan wormen, muizen, kikkers, rupsen, kleine vogels, kevers en andere insecten. Ze braken niet-verteerbare delen van de prooi uit in de vorm van een braakbal.

Witte wenkbrauwstrepen

Grote schotelvormige felle ogen met gele iris en zwarte pupil

Bovenop bruine tot grijsbruine veren met lichte strepen en druppelvormige vlekjes

Onderop lichtbruine tot witte veren met op borst en buik bruine strepen en vlekjes

Korte staart

Bevederde poten

Scherpe klauwen voor het vangen van een prooi

EUROPA AZIE

AFRIKA

Verspreidingsgebied

Korte, afgeronde vleugels

± 25 centimeter

± 55 centimeter

Leefgebied

Steenuilen geven de voorkeur aan een rommelig, kleinschalig landschap met open terrein om te jagen en natuurlijke beschutting van houtwallen, heggen en boomgaarden als schuil- en broedplaats.

Steenuilen zijn honkvaste vogels, ze blijven over het algemeen het hele jaar, en bij voorkeur hun hele leven in een door hun gekozen territorium.

Stichting Steenuilen Werkgroep Drenthe

Vrijwilligers van de regionale tak van Stone (Stichting Steenuilenoverleg Nederland) doen het hele jaar rond verschillende soorten werkzaamheden om steenuilen in Drenthe in kaart te brengen en de populatie in stand te houden.

Dit gebeurt onder meer door:

- Controle van eieren
- Controle van de jongen
- Ringen
- Ophangen en schoonmaken van nestkasten
- Geven van lezingen
- Educatieve projecten

Meer info is te vinden op: www.steenuilendrenthe.nl

Vrijwilligers maken nestkasten voor steenuilen

Broeden

- De steenuil is een holenbroeder
- Nestelt in holten van knotwilg en (hoogstam)fruitbomen
- Hij broedt ook in nestkasten of nauwe ruimtes van een schuur of oud gebouw
- Broedperiode loopt van half april tot half mei
- Jaarlijks één legsel van drie tot zes eieren
- Jongen verlaten na ongeveer 26 dagen het nest maar zijn dan nog niet voldeerde vliegers
- Ze worden nog een paar weken lang verzorgd door beide ouders

Jong (links) wordt gevoerd

laagt zowel 's nachts als overdag

Prijkt op Griekse euromunt

Vrouwjes zijn iets groter en zwaarder dan mannetjes

Nest bestaat uit veerresten en resten van braakballen

© DvhN, LC 181017 | Bronnen: Stichting Steenuilen Werkgroep Drenthe, Vogelbescherming, Vroege Vogels | Beeld: Shutterstock, Wikipedia

4.3. Broedgevallen 2017

Met 107 nesten hebben we dit jaar een prachtig steenuilenjaar voor Drenthe gehad. Het aantal mislukte nesten kwam uit op 28 en dat is zo'n 30% van het totaal. Het landelijk gemiddelde qua aantal mislukte nesten zit op 36% en daar zitten we dit jaar dus prima onder. Dat maakt dat er 79 nesten gelukt zijn. Echter hebben we niet van alle nesten volledige gegevens, omdat bepaalde nesten onder het dak of in natuurlijke holtes gezeten hebben. Het aantal eieren kwam op minimaal 323 en dat is gemiddeld 3,0 eieren per nest. Met een (vermoedelijk) aantal uitgevlogen jongen van 205 kom je uit op 1,9 jongen gemiddeld per nest. Per succesvol nest komen we dan uit op 2,6 jongen gemiddeld.

Hieronder alles op een rijtje:

Gegevens inclusief nesten waarbij gegevens ontbreken:

Broedgevallen	Mislukt	Gelukt	Eieren	Ei gemiddeld per nest	Uitgevlogen jongen	Jongen gemiddeld per nest	Jongen gemiddeld per succesvol nest
107	28 (30 %)	79	323	3,0	205	1,9	2,6

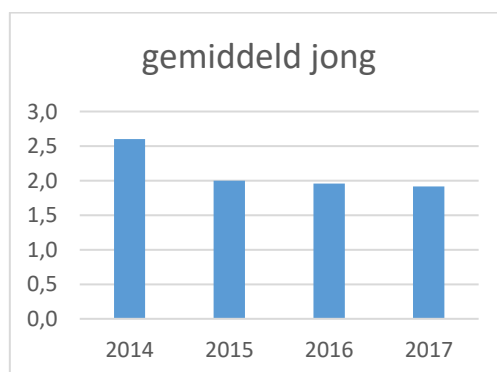
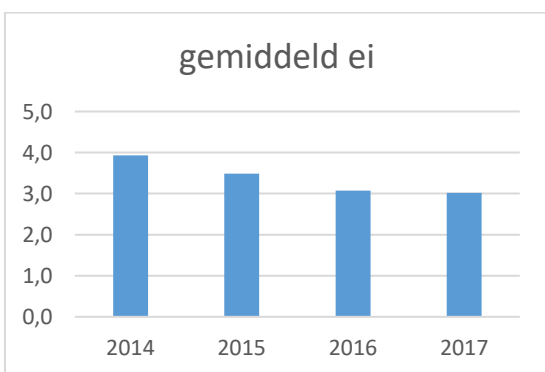
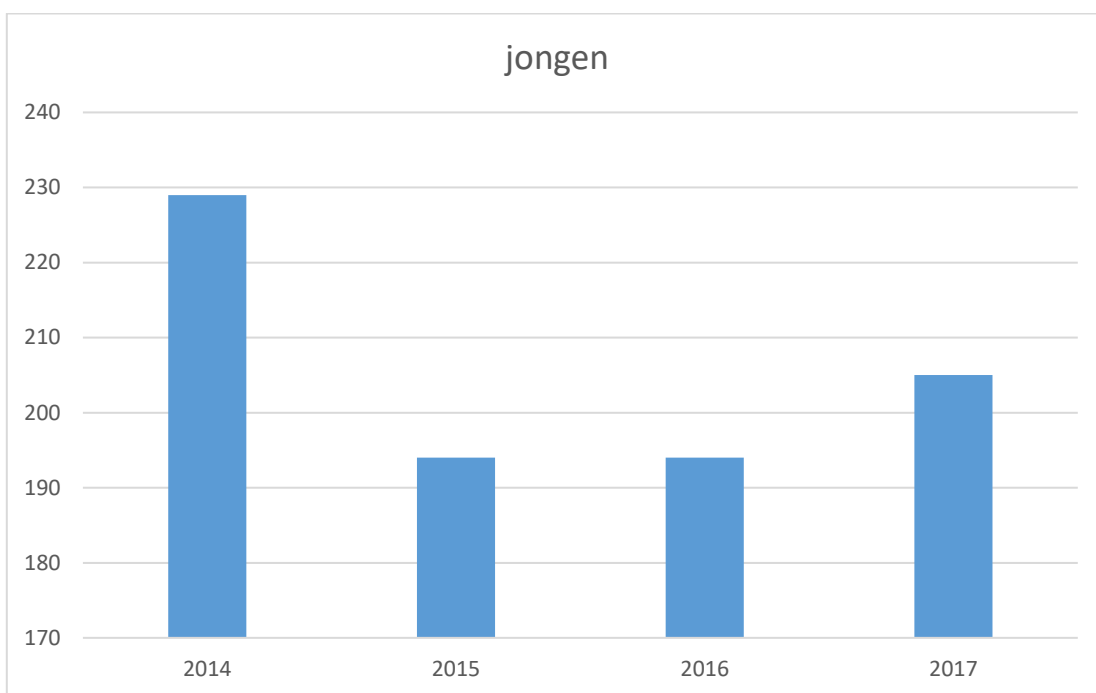
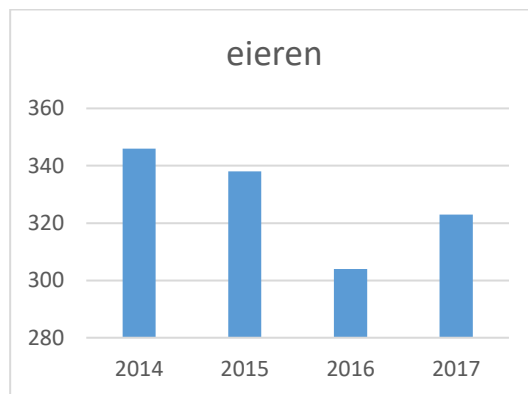
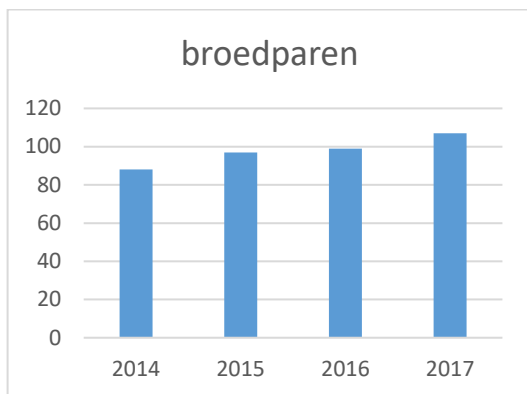
Gegevens van nesten waar wel volledige informatie aanwezig is:

Broedgevallen	Mislukt	Gelukt	Eieren	Ei gemiddeld per nest	Uitgevlogen jongen	Jongen gemiddeld per nest	Jongen gemiddeld per succesvol nest
90	28 (30 %)	62	316	3,5	205	2,3	3,3

Op de volgende pagina is per plaats te zien welke nesten er geteld zijn. Provincie breed wordt het aantal broedparen van de steenuilen geschat op 150 tot 200 broedparen. Dit komt neer op 300 tot 400 individuele steenuiltjes. Van enkele gebieden is het bekend dat er steenuilen zitten, maar is momenteel geen werkgroep actief (bijvoorbeeld: Bunne e.o.), maar er zijn ook in de wel gecontroleerde gebieden "wilde broedparen", oftewel broedparen die niet bij de werkgroepen bekend zijn. Om deze ook in beeld te krijgen worden de geluidsinventarisaties uitgevoerd in het vroege voorjaar. Op deze manier proberen we een compleet mogelijk beeld te krijgen van de totale populatie steenuilen in Drenthe. De tellingen die wij verrichten worden ook gedeeld met het SOVON (Vogelonderzoek Nederland).

Amen	3	?	?	?	?	?	?	?	?
Anderen	2	0	2	0,0	6	3,0	6	3,0	3,0
Balloo	3	?	?	?	4+?	?	4+?	?	?
Coevorden	1	1	0	1,0	3	3,0	0	0,0	?
Dalerveen	1	0	1	0,0	3	3,0	3	3,0	3,0
Nieuwe Krim	1	0	1	0,0	2	2,0	2	2,0	2,0
Steenwijksmoer	1	0	1	0,0	4	4,0	4	4,0	4,0
Stieltjeskanaal	1	0	1	0,0	4	4,0	4	4,0	4,0
Totaal gebied	11	3	8	0,3	33	3,0	26	2,4	3,3
Totaal gebied	8	4	4	0,5	26	3,3	18	2,3	4,5
Totaal gebied	10	5	5	0,5	34	3,4	11	1,1	2,2
De Wijk	1	0	1	0,0	4	4,0	4	4,0	4,0
Hees	1	0	1	0,0	4	4,0	4	4,0	4,0
Koekange	4	1+?	?	?	11+?	?	8+?	?	?
Oldenhave	1	0	1	0,0	3	3,0	3	3,0	3,0
Ruinen	1	1	0	1,0	4	4,0	0	0,0	0,0
Ruinerwold/Oosteinde	2	1	1	0,5	9	4,5	5	2,5	5,0
Nieuw-Schoonebeek	2	2	0	1,0	8	4,0	0	0,0	0,0
Schoonebeek	1	0	1	0,0	3	3,0	3	3,0	3,0
Noordscheschut	1	0	1	0,0	3	3,0	3	3,0	3,0
Nijveeen	3	1+?	?	?	5+?	?	5+?	?	?
Beilervaat	1	0	1	0,0	3	3,0	3	3,0	3,0
Holthe	1	0	1	0,0	4	4,0	4	4,0	4,0
Vorrelvenen	1	1	0	1,0	4	4,0	0	0,0	0,0
Peize	1	?	?	?	?	?	?	?	?
Donderen	1	0	1	0,0	?	0,0	?	0,0	0,0
Boterveen	1	0	1	0,0	4	4,0	4	4,0	4,0
Diever	4	2	2	0,5	13	3,3	8	2,0	4,0
Dieverbrug	1	?	?	?	?	?	?	?	?
Dwingeloo	6	2	4	0,3	19	3,2	11	1,8	2,8
Eemster	3	1	2	0,3	13	4,3	7	2,3	3,5
Leggeloo	2	1	1	0,5	9	4,5	4	2,0	4,0
Lhee	4	1	3	0,3	17	4,3	12	3,0	4,0
Lheebroek	3	0	3	0,0	13	4,3	12	4,0	4,0
Uffelte	2	0	2	0,0	6	3,0	5	2,5	2,5
Veendijk	2	?	?	?	7	3,5	2+?	?	?
Vledderveen	1	0	1	0,0	3	3,0	3	3,0	3,0
Wapse	5	0	5	0,0	22	4,4	16	3,2	3,2
Wapserveen	2	0	2	0,0	7	3,5	7	3,5	3,5
Wateren	1	1	0	1,0	3	3,0	0	0,0	?
Wittelte (Dwingeloo kant)	1	0	1	0,0	1	1,0	1	1,0	1,0
Wittelte	5	2	3	0,4	22	4,4	12	2,4	4,0
	107	28	79	0,3	323	3,0	205	1,9	2,6
	nesten	mislukt	aantal gelukte nesten	% mislukt	eieren	eieren per nest gem.	jongen	jongen per nest gem.	gem. Jongen per gelukt nest

Hieronder de resultaten per jaar per onderdeel weergegeven in een grafiek. We zijn erg blij met de ontwikkelingen in Drenthe. Na twee mindere jaren qua eieren en uitgevlogen jongen zitten we nu weer mooi in de lift. Wel zorgelijk is het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per nest. Dit kan echter een vertekend beeld zijn door de gegevens die ontbreken van zo'n 17 nesten.

5. Langjarige resultaten werkgroepen

Van enkele werkgroepen in Drenthe zijn er gegevens bekend van een langere periode. Deze zijn we als stichting nu aan het inventariseren en onderstaande staatje geeft alvast een voorproefje van hoe dit er ongeveer uit gaat zien. De aantallen kunnen afwijken met het totaal aan vastgestelde broedgevallen in een jaar, aangezien er ook regelmatig nesten gemeld worden door particulieren die buiten de gecontroleerde gebieden vallen. Van de Vogelwacht Uffelte e.o. gaat de staat zelfs terug tot 1997 en die van Het Stroomdal tot 1999. Wie weet volgen er nog resultaten van de andere werkgroepen in de komende jaren. Deze gegevens zijn zeer waardevol, ook voor landelijke organisaties zoals het SOVON.

		2010			2011			2012			2013			2014			2015			2016			2017		
		Territoria	Broedsels	Jongen	Territoria	Broedsels	Jongen	Territoria	Broedsels	Jongen	Territoria	Broedsels	Jongen	Territoria	Broedsels	Jongen	Territoria	Broedsels	Jongen	Territoria	Broedsels	Jongen	Territoria	Broedsels	Jongen
18																									
19																									
20	Vogelwacht Uffelte e.o.	54	46	108	64	51	139	62	49	122	56	50	90	64	53	134	69	58	93	58	51	89	62	55	145
21	Het Stroomdal	9	3	10	9	5	10	10	6	10	9	6	15	9	8	27	13	10	30	10	8	14	9	8	17
22	Natuurvereniging Zuidwolde														6	14		8	18	9	9	26	15	10	11
23	Vliegvlug Meppel (incl. J. Bisschop)														2	12		1	4	10	10	24	5	10	19
24	KNNV Assen														8	7		1	0	5	5	2	8	8	10
25	IVN Aa & Hunze																								
26	IVN Tynaarlo																								
27	IVN Zuidlaren																								
28	Jaap v.d. Streek														7	26		9	21	5	5	11	11	26	
29	Johannes Everts																	1	2	2	2	4	3	1	4
30	Henk & Elise (Hooghalen)																			2	2	5	3	1	0
31	Martijn Snijder																	3	7						
32	Henk Boxma																								
33	Totaal	63	49	118	73	56	149	72	55	132	65	56	105	73	84	220	82	91	175	101	92	175	105	104	232
34																									

6. Vooruitblik

Na een jaar met zo'n mooi resultaat qua broedgevallen hopen we dat dit zich doorzet in 2018. Zeker weten doe je het nooit, maar met de inzet met nog meer werkgroepen dan afgelopen jaar hopen we dat we de populatie steenuilen in de komende jaren naar een hoger plan kunnen brengen. Er is in Drenthe genoeg potentieel goed gebied voor de steenuilen, maar weten ze dat ook te vinden? Of zitten ze er misschien stiekem al?

Vanuit de stichting stimuleren we de werkgroepen om komend voorjaar (2018) deel te nemen aan de cursus veiligheid vanuit Landschapsbeheer Drenthe en willen we samen met LBD kijken of we de werkgroepen die deelnemen kunnen faciliteren met klimgordels en bijbehorende materialen. Dit is financieel een uitdaging die wij aan willen gaan. Daarnaast willen we vanuit de stichting proberen weer voldoende nestkasten beschikbaar te stellen voor de werkgroepen in het nieuwe jaar.

Kijkende naar de gebieden die nog niet bezet zijn met werkgroepen zijn we vooral gebaad bij nieuwe werkgroepen rondom de volgende plaatsen:

- Hoogeveen/Noordscheschut/Pesse
- Westerbork/Orvelte e.o.
- Eelde e.o.
- Norg e.o.

Naast deze werkzaamheden zullen we ook komend jaar weer proberen zo'n vier markten te bezoeken en wachten we af wat er aan lezingen op ons pad komt. Qua samenwerking vinden we het belangrijk om goed contact te onderhouden met de lokale werkgroepen, organisaties en bedrijven en waar mogelijk deze contacten uit te breiden.

Tot slot kunnen we dit alles niet zonder alle vrijwilligers van de werkgroepen die in onze prachtige provincie zich inzetten voor de steenuilen.

